

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

ΣΤ

ΑΡΑΓΓΟΥΕΣΙΟΝ

"Οπως όταν έρχεται τις εις Μαδρίτην δια τῆς βορεινῆς ὁδοῦ, οὕτω καὶ όταν ἀπέρχεται δια τῆς μεσημβρινῆς διατρέχει ἐξοχὴν ἔρημον, ἐνθουμίζουσιν τὰς πτωχοτέρας ἐπαρχίας τῆς Ἀραγωνοῦ καὶ τῆς Παλαιᾶς Καστιλίας.

Εἶνε πεδιάδες κιτρινωπαὶ καὶ ξηραὶ, τῶν ὁποίων, ἂν κτυπήσῃς τὸ ἔδαφος, νομίζεις ὅτι θὰ ἀντηχήσῃ ὡς πυλῶν, ἢ ὅτι θὰ διαρραγῇ ὡς ἡ κόρα ξηροψημένου πλακοῦντος, καὶ ὀλίγα πενιχρὰ χωρία τοῦ αὐτοῦ χρώματος τῆς γῆς, τὰ ὁποῖα φαίνεται ὅτι ἤμποροῦσαν ν' ἀνάψουν ὡς θημωνιά ξηρῶν φύλλων, μόνον ἐὰν ἤθελε πλησιάζει τις ἐν πυρεῖον εἰς τὴν γωνίαν οἰκίας τινός.

Μετὰ μιᾶς ὥρας πορείαν ἡ πλάτῃ μου ἐξήτησε τὸ τοῖχωμα τοῦ ὀχήματος, ὁ ἀγκῶν μου ἐξήτησεν ἐν στήριγμα, ἡ κεφαλὴ μου ἐξήτησε τὴν χεῖρά μου καὶ παρεδόθη εἰς βαθύτατον ὕπνον, ὡς μέλος τι τοῦ *Ateneo d' ascollazione* τοῦ Ἰακώβου Λεοπάρδη.

Μετ' ὀλίγην ὥραν ἀφοῦ ἐκλείσας τοὺς ὀφθαλμούς μου, ἀνετινάχθην ὑπὸ σπαρκατικῶν κραυγῶν γυναικῶν καὶ παιδῶν καὶ ἠγέρθην ἐρωτῶν τοὺς γείτονάς μου τί εἶχε συμβῇ· ἄλλα πρὶν ἢ τελειώσω τὴν ἐρώτησιν γενικὸς γέλωας με ἐνεθάρρυνεν.

"Ομιλος κυνηγῶν, διεσπαρμένων ἀνὰ τὴν ἐξοχὴν, βλέποντες πλησιάζουσιν τὴν ἀμαξοστοιχίαν, ἀπεφάσισαν ἀπὸ κοινοῦ νὰ ἐκφοβίσωσι τοὺς ἐπιβάτας.

Κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας διεδίδετο μετ' ἐπιτάσεως ὅτι εἰς τὰ περίξ τοῦ Ἀραγγουεσίου εἶχεν ἀναφανῇ συμμορία τις Καρρολιστῶν. Οἱ κυνηγοὶ ποσοποιούμενοι, καθ' ἣν στιγμὴν διήρχετο ἡ ἀμαξοστοιχία, ὅτι εἶνε ἡ ἐμπροσθοφυλακὴ τῆς συμμορίας, ἤρχισαν νὰ κραυγάζουν μεγαλοφῶνως, ὡς νὰ εἰδοποιούν τρόπον τινὰ τὸ κύριον σῶμα τῆς συμμορίας νὰ προστρέξῃ, κραυγάζοντες δὲ προσπειθήθησαν ὅτι ἤθελον δεῖθαι νὰ πυροβολήσιν κατὰ τῆς ἀμαξοστοιχίας, ἐξ οὗ ὁ τρόμος καὶ αἱ φωναὶ τῶν ἐπιβατῶν, ἀμέσως ὅμως μετὰ τοῦτο ἀνύψωσαν τὰ ὄπλα των μετὰ τὰ κοντάκια πρὸς τὰ ἄνω, διὰ νὰ δηλώσουν μετὰ τοῦτο ὅτι ἦτο ἀστειότης.

Ἀφοῦ παρήλθεν ὁ πανικός, τὸν ὁποῖον ἐδοκίμασα καὶ ἐγὼ λιγὰκι πρὸς στιγμὴν, παρεδόθη ἐκ νέου εἰς τὸν ἀκαδημαϊκὸν μου ὕπνον, ἀλλ' ἄφηνισθην ἐκ νέου, μετὰ τινὰς στιγμάς, κατὰ τρόπον πολὺ πλέον εὐχάριστον ἢ τὴν πρῶτην φεράν.

Παρατήρησα περίξ· ἡ εὐρεῖα καὶ ἔρημος πεδιάς εἶχε μεταβληθῇ ὡς διὰ μαγείας, εἰς ἀπέραντον κήπον μετὰ χαριέστατα ἄλση, μετὰ εὐρείας δένδροστοιχίας, μετὰ ἀγροτικούς οἰκίσκους καὶ μετὰ καλύβας ἐστεμμένους διὰ γλόχης· ἐδῶ δὲ καὶ ἐκεῖ κρυσταλλῶδεις πίδακες καὶ σκιερὰ κρησφύγετα καὶ ἀνθηροὶ λειμῶνες καὶ ἄμπελοι καὶ ἀτραποὶ καὶ μία πρασινάδα, μία δροσιά, μία ἐκρινὴ εὐωδία, μία τερπνὴ καὶ γλυκεῖα αὖρα, ὅπου ἐνόμιζες ὅτι εὐρίσκεισιν εἰς τὸν παράδεισον.

Εἶχομεν φθάσει εἰς Ἀραγγουεσίον.

Κατήλθον τῆς ἀμαξοστοιχίας, διέτρεξα μίαν ὥρῃαν δένδροστοιχίαν, σκιαζομένην ἀπὸ δύο σειρὰς γιγαντικῶν δένδρων καὶ μετὰ τινὰ βήματα εὐρέθην πρὸ τοῦ ἀνακτόρου.

Ὁ ὑπουργὸς Καστελὰρ ἔγραψε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἰς τὸ *memorandum* αὐτοῦ, ὅτι ἡ πτωχὴ τῆς παλαιᾶς ἰσπανι-

κῆς μοναρχίας προσωρίσθη τὴν ἡμέραν. καθ' ἣν ὁ ὄχλος μετὰς ὕβρεις εἰς τὰ χεῖλη καὶ τὴν ὀργὴν ἐν τῇ καρδίᾳ εἰσώρμησεν εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ Ἀραγγουεσίου διὰ νὰ ταραξῇ τὸ ἥσυχον μεγαλεῖον τῶν ἡγεμόνων του.

Εὐρισκόμην ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς πλατείας ἐκείνης, ὅπου τὴν 17 Μαρτίου 1808 ἐγένοντο τὰ συμβάντα, τὰ ὁποῖα ὑπῆρξαν ὁ πρόλογος τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος καὶ οἰοεὶ ἡ πρώτη ἀπόφασις, ἡ ὁποία κατεδίκασεν εἰς θάνατον τὴν παλαιὰν Μοναρχίαν.

Εξήτησα ἀμέσως διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὰ παράθυρα τοῦ Ἡγεμόνος τῆς Εἰρήνης· τὸν ἐφαντάσθην ὅταν ἐφύγεν ἀπὸ αἰθούσης εἰς αἴθουσαν, ὡχρὸς καὶ λυσίκομος, πρὸς ἀναζήτησιν κρύπτης τινός, ὑπὸ τὴν ἡγῶ τῶν κραυγῶν τοῦ ἀνερχομένου πλήθους. Εἶδον τὸν δυστύχῃ Κάρολον τὸν Δ' νὰ καταθῇ διὰ τρεμουσῶν χειρῶν τὸ στέμμα τῆς Ἰσπανίας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Πρίγκηπος τῆς Ἀστουρίας. "Ολαὶ αἱ σκηναὶ τοῦ φρικώδους ἐκείνου δράματος ἐπαρουσιάσθησαν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, ἡ δὲ βαθεῖα σιγὴ τοῦ τόπου καὶ ἡ θέα τοῦ κεκλεισμένου καὶ ἐγκαταλειμμένου ἐκείνου Ἀνακτόρου, μοῦ ἐπάγωσαν τὴν καρδίαν.

Τὸ ἀνάκτορον ἔχει σχῆμα φρουρίου· εἶνε κτισμένον ἐκ πλίνθων, μετὰ περιμέτρους ἐκ λευκοῦ λίθου καὶ στεγασμένον διὰ πλακῶν.

Ὡς γνωστὸν Φίλιππος ὁ Β' ἀνήγειρεν αὐτὸ διὰ τοῦ διασῆμου ἀρχιτέκτονος Χερρέρα, πάντες δὲ σχεδὸν οἱ διαδεχθέντες αὐτὸν βασιλεῖς τὸ περιεκόσμησαν καὶ διέμενον ἐν αὐτῷ κατὰ τὸ θέρος.

Εἰσῆλθον. Τὸ ἐσωτερικὸν εἶνε λαμπρόν. Ὑπάρχει μία ὥραϊα αἴθουσα πρὸς ὑπόδοχὴν τῶν πρέσβων, ἐν κομφὸν σινικὸν σπουδαστήριον τοῦ Καρόλου Γ', ἐν ἀξιοθαύμαστον καλλιωπιστήριον τῆς Ἰσαβέλλας Β' καὶ ἀπειρία πολυτιμοτάτων ἀντικειμένων διακοσμῆσεως.

Ἀλλ' ὅλα τὰ πλούτη τοῦ ἀνακτόρου δὲν ἀξίζουν τίποτε ἀπέναντι τῆς θέας τῶν κήπων.

Αἱ προσδοκίαι δὲν διαψεύδονται. Οἱ κήποι τοῦ Ἀραγγουεσίου (Ἀραγγουεσίον εἶνε τὸ ὄνομα μικρᾶς τινός πόλεως κειμένης εἰς μικρὰν ἀπὸ τοῦ ἀνακτόρου ἀπόστασιν) φαίνεται ὡς νὰ ἔγιναν δι' οἰκογένειαν βασιλέων Τιτάνων, ἀπέναντι δ' αὐτῶν οἱ κήποι καὶ οἱ παράδεισοι τῶν ἡμετέρων βασιλέων φαίνονται ὡς πρασιὰ δωμάτων.

Δένδροστοιχίαι ἀπέραντοι μετὰ δένδρα τεραστίου ὕψους, τῶν ὁποίων οἱ κλώνες ἐνοῦνται προσκλίνοντες οἱ μὲν πρὸς τοὺς δὲ ὡσεὶ ὑπὸ δύο ἀντιθέτων ἀνέμων κυρτούμενοι, διασχίζουν καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις πυκνὸν δάσος, τοῦ ὁποῖου δὲν φαίνονται τὰ ὅρια· ἐν μέσῳ δὲ τοῦ δάσους τούτου, ὁ Τάγος εὐρύς καὶ ταχύς διαγράφει μεγαλοπρεπῇ καμπύλῃν σχηματίζων ἐδῶ καὶ ἐκεῖ μικροὺς καταρράκτας καὶ λίμνας· πυκνὴ δὲ καὶ πλουσία βλάστησις φύεται μεταξύ λαβυρίνθου μικρῶν δένδροστοιχιῶν, σταυροδρομιῶν καὶ ρυακίων, καὶ πανταχοῦ λευκάζουν ἀγάλματα, στήλαι, δεξαμεναὶ, πίδακες, τῶν ὁποίων τὸ ὕδωρ πίπτει ἄνωθεν κατὰ χιλίους διαφόρους τρόπους ἐν τῷ μέσῳ μυριάδων ἀνθῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς· καὶ εἰς τὸν μεγαλοπρεπῆ θόρυβον τοῦ καταρράκτου τοῦ Τάγου ἐνοῦται τὸ ἄσμα ἀναριθμητῶν ἀηδόνων, αἵτινες ἐκπέμπουν τοὺς εὐθύμους φθόγγους των ἐκ τῆς μυστηριώδους σκιᾶς τῶν μονήρων ἀτραπῶν.

Εἰς τὸ βάθος τῶν κήπων ἐγείρεται μικρὸν ἀνάκτορον ἐκ μαρμάρου, μετρίου ἐξωτερικοῦ, ὅπερ ἐγκλείει πολυτίμους βα-

σιλικούς θησαυρούς καὶ ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἀναπνέει τις ἀκόμη, οὕτως εἰπεῖν, τὴν αὐρὰν τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τῶν βασιλέων τῆς Ἰσπανίας.

Ἐδῶ οἱ κρύφιοι θαλαμίσκοι τῶν ὁποίων ψαίνει τις διὰ τῆς χειρὸς τὴν ὁροφὴν, ἡ αἰθουσα τοῦ σφαιριστηρίου τοῦ Καρόλου Δ', ἡ στέκκα του, τὰ ὑπὸ τῆς χειρὸς τῆς βασιλίσσης κεντημένα προσκεφάλαια, τὰ μουσικὰ ὠρολόγια, ἅτινα ἔτερον τὴν ἀργίαν τῶν βασιλοπαίδων, τὰ κλιμάκια, αἱ θυρίδες, αἷτινες διαφυλάττουν σωρεῖαν παραδόσεων τῶν ἡγεμονικῶν ἰδιοτροπιῶν καὶ τελευταῖον ὁ πλουσιώτερος ἀπόπατος τῆς Εὐρώπης, ὀφειλόμενος εἰς μίαν ἰδιοτροπίαν τοῦ Καρόλου Δ'. καὶ ἐγκλείων τόσα πλούτη αὐτὸς μόνος, ὅσα θὰ ἐξήρκουν νὰ ἀνεγείρῃ τις ἐν παλάτιον, χωρὶς νὰ τῷ ἀφαιρέσῃ τὰ εὐγενῆ πρωτεῖα, διὰ τὰ ὁποῖα ὑπερηφανεύεται μεταξὺ ὅλων τῶν ἰδιαιτέρων ὡματίων, τῶν προσωρισμένων εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Πέραν τοῦ ἀνακτόρου τούτου καὶ περὶ τῶν δασῶν ἐκτείνονται ἄμπελοι, ἐλαιῶνες, φυτεῖαι δένδρων καρποφόρων καὶ θαλεροὶ λειμῶνες. Εἶνε ἀληθὴς ὁάσις περικυκλουμένη ὑπὸ τῆς ἐρήμου, τὴν ὁποίαν Φίλιππος ὁ Β' ἐξελεξεν ἡμέραν τινὰ εὐθύμου διαθέσεως, ἵνα μετριάσῃ διὰ τερπνῆς τινὸς εἰκόνας τὴν θλιθεράν μελαγχολίαν τοῦ Ἑσκουριαλίου.

Ἐπιστρέφον ἐκ τοῦ μικροῦ ἐκ μαρμαῦρου ἀνακτόρου πρὸς τὸ μέγα ἀνάκτορον, διὰ μέσου τῶν ἀτελευτήτων ἐκείνων δειροστοιχιῶν, ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν ἀπεράντων δένδρων, ἐν τῇ βαθείᾳ ἐκείνῃ ἡσυχίᾳ τοῦ δάσους, ἐσκεπτόμενη τὰς λαμπράς ἐκ κυριῶν καὶ ἵπποτων ἀκολουθίας, αἷτινες ἄλλοτε περιεφέροντο ἐκεῖ ὀπίσθεν τῶν βημάτων νεκρῶν μοναρχῶν, παιζόντων ἢ βασιλισσῶν ἰδιοτρόπων καὶ ἀκολάστων, ὑπὸ τοὺς ἥχους ἐρωτικῶν μουσικῶν καὶ ἁσμάτων, ἐκτραγυδούντων τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν ὁδὴν τῆς ἀηττήτου Ἰσπανίας καὶ ἐπανελάμβανον μελαγχολικῶς μετὰ τοῦ ποιητοῦ Ρεκανάτη :

«... Tutto è pace e silenzio
E più di lor non si ragiona!...»

Καὶ ὅμως παρατηρῶν μερικὰ καθίσματα ἐκ μαρμαῦρου, κατὰ τὸ ἥμισυ κεκρυμμένα μεταξὺ τῶν θάμνων, καὶ προσηλόνων τὸ βλέμμα εἰς τὸ σκότος ἀπομεμακρυσμένων τινῶν ἀτραπῶν, καὶ σκεπτόμενος τὰς βασιλίσσας ἐκείνας, ἐκείνους τοὺς ἐρωτας, ἐκείνας τὰς τρέλλας, δὲν ἠμπόρεσα νὰ κρατήσω ἕνα ἀναστεναγμόν, ὅστις δὲν ἦτο οἶκτος, καὶ κρύφιόν τι αἰσθημα πικρίας, μοῦ ἐκέντα τὴν καρδίαν· καὶ ἔλεγον, ὅπως ὁ δυστυχὴς Adan ἐν τῷ ποιήματι *Diablo mundo* : — Πῶς εἶνε καμωμένοι αὐταὶ αἱ μεγάλαι γυναῖκες ; Πῶς ζοῦν ; Τί κάμνουν ; Ὁμιλοῦν, ἀγαποῦν, ἀπολαμβάνουν ὅπως ἡμεῖς ; — Καὶ ἀνεχώρησα εἰς Τόλητον πλάττων διὰ τῆς φαντασίας τοὺς ἐρωτας μιᾶς βασιλίσσης, ὡς νέος τις τυχοδιώκτης τῶν Χιλιῶν καὶ μιᾶς νυκτῶν.

(Ἐπεται συνέχεια).

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Σ. ΠΟΥΣΚΙΝ

Ο ΕΠΙΣΤΑΤΗΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ

Παρήλθεν ἀκόμη μία ἡμέρα καὶ ὁ οὐσάρος ἀνέλαθεν ἐντελῶς. Ἦτο εἰς ἄκρον εὐθυμοῦ, ἀδιαλείπτως ἡστέιζετο, ὅτε μὲν πρὸς τὴν Δούνιαν, ὅτε δὲ πρὸς τὸν ἐπιστάτην, ἐτονθόριζεν ἅσματα, συνδιελέγετο μετὰ τῶν ταξιδιωτῶν, ἐβοήθει εἰς τὴν γραφικὴν ὑπηρεσίαν τὸν ἐπιστάτην, ὅστις, τὸσον τὸν ἡγάπησεν, ὥστε τὴν τρίτην ἡμέραν ἐλυπεῖτο ν' ἀποχωρισθῇ τοῦ φιλόφρονος πελάτου του.

Ἦτο ἡμέρα Κυριακὴ· ἡ Δούνια ἡτοιμάζετο νὰ πορευθῇ

1. Τὰ πάντα εἶνε ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ καὶ οὐδεὶς πλέον γίνεται περὶ αὐτῶν λόγος.

εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἡ ἄμαξα τοῦ οὐσάρου ἦτο ἑτοιμος. Ἀπεχειρέτισεν οὗτος τὸν ἐπιστάτην, θαυσιμῶς ἀντήμειψεν αὐτὸν διὰ τὰς περιποιήσεις του, ἀπεχειρέτισε καὶ τὴν Δούνιαν καὶ τῆς ἐπρότεινε νὰ τὴν μεταφέρῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, κειμένην εἰς τὸ ἄκρον τοῦ χωρίου.

Ἡ Δούνια ἵστατο ἀμφιρόπουσα.

— Καὶ τί ἔχεις νὰ φοβηθῇς ; τῆς εἶπεν ὁ πατήρ της, ἡ εὐγενία του δὲν εἶνε κανένας λύκος νὰ σὲ φάγῃ· ἄς σὲ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Ἡ Δούνια ἀνῆλθεν ἐπὶ τῆς ἀμαξῆς καὶ ἐκάθησε παρὰ τὸν οὐσάρον, ὁ ὑπηρέτης ἀνεπήδησεν ἐπὶ τοῦ προσθίου καθίσματος, ὁ ἀμαξηλάτης ἐσύριξε καὶ οἱ ἵπποι ἀνεχώρησαν καλπάζοντες.

Ὁ ταλαίπωρος ἐπιστάτης δὲν ἐνόει τίνι τρόπῳ ἡδυνήθη αὐτὸς ὁ ἴδιος νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὴν Δούνιαν του νὰ ἀναχωρήσῃ μετὰ τοῦ οὐσάρου, πῶς ἐτυφλώθη οὕτω καὶ ποῦ εἶχε τότε τὸν νοῦν του.

Δὲν εἶχε παρέλθει ἡμίσεια ὥρα, ὅτε ἡ καρδία του ἤρχισε νὰ θλίβεται καὶ ἀνησυχία κατέλαθεν αὐτόν, μέχρι τοσοῦτου βαθμοῦ, ὥστε δὲν ἀντέσχε καὶ διηυθύνθη ὁ ἴδιος εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Πλησιάζας, εἶδεν ὅτι ὁ κόσμος ἀπεχώρει ἤδη, ἀλλ' ἡ Δούνια δὲν ὑπῆρχεν, οὔτε εἰς τὸν περιόλον, οὔτε εἰς τὸν πρόναον.

Εἰσηλθε μετὰ σπουδῆς εἰς τὸν ναόν· ὁ ἱερεὺς ἐξήρχετο τοῦ θυσιαστηρίου· ὁ νεωκὸρος ἔβυσε τὰ κηρία· δύο γραῖαι προσήυχοντο ἀκόμη εἰς γωνίαν τινά, ἀλλ' ἡ Δούνια δὲν ὑπῆρχεν.

Ὁ ταλαίπωρος πατήρ μετὰ βίας ἀπεφάσισε νὰ ἐρωτήσῃ τὸν νεωκὸρον, ἂν ἦτο ἡ κόρη του εἰς τὴν λειτουργίαν. Ὁ νεωκὸρος ἀπεκρίθη ὅτι δὲν τὴν εἶδεν.

Ὁ ἐπιστάτης ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν του, οὔτε ζῶν, οὔτε νεκρὸς. Μία μόνη τῷ ἔμενε ἐλπίς : ἡ Δούνια, ἐκ νεανικῆς ἐπιπολαιότητος, θὰ ἐσκέφθη ἴσως, νὰ μεταβῇ μέχρι τοῦ ἀκολούθου σταθμοῦ, ὅπου διέμεναν ἡ νονὰ της.

Ἐν καταθλιπτικῇ ταραχῇ ἀνέμενεν οὗτος τὴν ἐπιστροφὴν τῆς τρώϊκας, ἥτις εἶχε παραλάβει αὐτήν.

Ὁ ἀμαξηλάτης δὲν ἐπανήρχετο. Ἐπὶ τέλους, πρὸς τὸ ἐσπέρας ἀφίκετο οὗτος, διατελὼν ἐν μέθῃ καὶ φέρων τὴν φοκινὴν εἰδήσιν ὅτι ἡ Δούνια ἀνεχώρησε μὲ τὸν οὐσάρον.

Ὁ γέρονς δὲν ἀντέσχεν εἰς τὴν συμφορὰν του ταύτην· κατέπεσεν αὐθωρεῖ ἐπὶ τῆς αὐτῆς στρωμνῆς, ἐφ' ἧς τὴν πρωτεράϊαν ἔκειτο ὁ νεκρὸς ἀπατών. Ἦδη ὁ ἐπιστάτης, ἀναπολῶν ἅπαντα τὰ περιστατικά, ἐμάντευσεν ὅτι ἡ νόσος ἦτο προσποιητή. Ὁ δυστυχὴς κατελήφθη ὑπὸ σφοδροῦ πυρετοῦ· μετέφερον αὐτόν εἰς Σ* καὶ τὸν ἀντεκατέστησαν δι' ἄλλου.

Ὁ αὐτὸς ἱατρός, ὅστις ἐπεσκέφθη τὸν οὐσάρον ἐθεράπευε καὶ τοῦτον.

Ἐβεβαίον δὲ τὸν ἐπιστάτην ὅτι ὁ νεανίας ἦτο ὑγιέστατος καὶ ὅτι εἶχεν ἐνοήσει τότε ἀκόμη τὰς κακὰς προθέσεις του, ἀλλ' ἐσιώπησε φοβηθεὶς τὸ μαστίγιόν του.

Τὴν ἀλήθειαν ἄρ' γε εἶλεγε ὁ Γερμανὸς ἢ ἤθελε μόνον νὰ κρυχθῇ διὰ τὴν προσωρικότητά του ; ἀλλ' ὅμως οὐδόλως ἐκ τούτου ἐπαρηγορήθη ὁ ἀτυχὴς ἀσθενής. Μόλις ἀνέλαθεν ἐκ τῆς νόσου του ὁ ἐπιστάτης, ἐζήτησε παρὰ τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς του διμνην ἀπουσίας ἄδειαν, καὶ χωρὶς νὰ εἶπῃ λέξιν εἰς οὐδένα περὶ τοῦ σκοποῦ του, ἀνεχώρησε πεζὸς πρὸς ἀνέυρεσιν τῆς θυγατρὸς του.

Ἐκ τοῦ φύλλου παρείας ἐγνώριζεν ὅτι ὁ ἱλαρχὸς Μήνσας, διηυθύνθη ἐκ Σμολένσκις εἰς Πετροῦπολιν. Ὁ δὴγῆσας τοὺς ἵππους τοῦ ἀμαξηλάτης, εἶπεν ὅτι εἰς ὅλον τὸν δρόμον ἡ Δούνια ἐκλαίει, καὶ τοι ἐφαίνετο ὅτι ἀνεχώρησεν οἰκισθελῶς.

— Ποιὸς ξεῦρει, διελογίζετο ὁ ἐπιστάτης, ἴσως φέρω πίσω στὸ σπίτι μου τὸ χαμένο προβατάκι μου.

Μὲ τὴν ἰδέαν ταύτην ἀφίκετο εἰς Πετροῦπολιν, κατέλυσε εἰς τὴν οἰκίαν ἀποστράτου τινὸς ὑπαξιωματικοῦ, ἀρχαίου συστρατιώτου του καὶ ἤρξατο ἀναζητῶν.